

Årsplan

2022-2023

Lønnås barnehage

Bærumsbarnehagen

Innhold

Innledning	2
Årsplan	2
Barnehagen - en pedagogisk virksomhet	2
Bærumsbarnehagen	2
Presentasjon av Lønnås barnehage	4
Organisering, barn og ansatte	4
Uteområde	4
Visjon, mål og verdier	4
Vurdering av barnehageåret 2020/2021	5
Pedagogisk fokus i Lønnås barnehage 2022/2023	6
Satsingsområder 2022/2023	6
Barnehagens pedagogiske arbeid	7
Barnehagens verdigrunnlag	7
Barn og barndom	7
Demokrati	8
Mangfold og gjensidig respekt	8
Likestilling og likeverd	9
Bærekraftig utvikling	9
Livsmestring og helse	10
Barnehagens formål og innhold	11
Omsorg	11
Lek	12
Danning	12
Læring	12
Vennskap og fellesskap	13
Kommunikasjon og språk	13
Barnas medvirkning	14
Samarbeid mellom hjem og barnehage	15
Overganger	15
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	15
Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager	16
Fra barnehage til skole	17
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	18
Planlegging	18
Vurdering	18
Dokumentasjon	18
Barnehagens arbeidsmåter	19
Progresjon	19
Barnehagens fagområder	20
Kompetanseplan	21
ÅRSHJUL - HØST 2022 LØNNÅS BARNEHAGE	22
ÅRSHJUL - VÅR 2023 - LØNNÅS BARNEHAGE	23

Innledning

Årsplan

Barnehagens årsplan er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumentasjon av barnehagens valg og begrunnelser.

I tillegg gir den informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foresatte, myndighetsnivåene, barnehagens andre samarbeidsparter og interesserte. Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen godkjennes i barnehagens Samarbeidsutvalg.

Barnehagen - en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er ifølge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet:

- [Barnehagemelding 2015-2025](#). Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk** og **god helse** er spesielle faglige satsingsområder.
- [Lek og læring – rammeverk for bærumsbarnehagen](#), en kvalitetsplan som vektlegger likeverdig barnehagetilbud til barna i bærumsbarnehagene og har som mål å sikre tidlig innsats og læring.
- [Tett På – Kvalitet i Bærumsbarnehagen](#), et kvalitetsprogram som tar sikte på barnehagebasert kompetanseutvikling

Som oppfølging av *Barnehagemeldingen* utarbeides det kvalitetsplaner. Kvalitetsplanen skal bidra til likeverdige barnehagetilbud i Bærum og sikre tidlig innsats og bedre læring for barna i bærumsbarnehagen, med følgende satsningsområder:

- Kommunikasjon og språk
- Livsmestring
- Digital barnehage
- Tett På

Presentasjon av Lønnås barnehage

Lønnås barnehage ligger på Hosle i Bærum kommune med marka som nærmeste nabo. Den opprinnelige barnehagen ble bygget i 1976. Den ble revet i 2007 og et flott, nytt bygg sto ferdig i 2008.

De fleste av barna som går i Lønnås barnehage bor i Hosle- og Eikeliområdet, og sogner til Hosle og Eikeli skole.

Organisering, barn og ansatte

Lønnås barnehage har åtte avdelinger med plass til 104 -106 barn dette året.

Vi har fire grupper med barn i alderen 3-6 år og fire grupper med barn i alderen 1-3 år.

Vår åpningstid er mandag – fredag: kl 07:30 – 17:00

Småbarn 1-3 år	FURU	GRAN	LERK	EIK
Storbarn 3-6 år	HASSEL	SELJE	LØNN	BJØRK

Barnehagen tilfredsstiller Barnehagelovens bemannings- og pedagognorm. Barnehagens pedagogiske ledere har barnehagelærerutdanning i bunn og flere med videreutdanning. Mange av avdelingene har også barne- og ungdomsarbeidere/fagarbeidere blant personalet. Les mer om dette i kapittelet *Kompetanseplan*.

Uteområde

Barnehagen har et stort og flott uteområde med bl.a. fotballbane, grillhytte, skog, klatrestativ, sandkasser, sykkelsti, akebakke og et eget småbarns område. Vi har en større fotballbane/gresslette rett utenfor gjerdet. Det er kort vei til større akebakker, skøytebaner og skiløyper.

Visjon, mål og verdier

Vår visjon er vår ledestjerne. Våre verdier er selve fundamentet for hva som kjennetegner vårt møte med alle barn i Lønnås barnehage.

VERDIER <ul style="list-style-type: none"> • <i>Trygghet</i> • <i>Nysgjerrighet</i> • <i>Likeverd</i> • <i>Humor og glede</i>	VISJON <i>Hver dag på Lønnås skal gi gode minner</i>	MÅL <i>Barns livsmestring starter i barnehagen</i>
---	--	--

Vurdering av barnehageåret 2020/2021

Barnehageåret 2021/2022 ble på mange måter et spesielt år – på lik linje med forrige år. Pandemien og krav til karantenedager gjorde at sykefraværet blant ansatte var uvanlig høyt i høsthalvåret frem mot jul. Da samfunnet i tillegg åpnet opp i februar/mars og smittevernet tatt ned, økte antall ansatte med covidsmittede. Vi igjen et fikk høyt sykefravær av den grunn.

I kombinasjon med vikarmangel i hele kommunen førte dette til at enkelte avdelinger måtte redusere på tilbudet til barna. Konsekvensen kunne bli enten redusert åpningstid eller i noen tilfeller helt stengt enkelte dager.

Til tross for disse belastningene har barnehagen i stor grad gjennomført planlagte tema og aktiviteter. Mange fine prosjekter har vært gjennomført på avdelingene. Vettegruppen kom i mål med sine aktiviteter, som ble kronet med en trivelig overnatting i barnehagen og flott avslutning på sommerfesten.

Barnehagen fikk godkjent rapport etter arbeid med Grønt Flagg og er klar for videre satsning 22/23.

Blant de aller yngste har hovedfokus vært trygghet. I en hverdag med redusert personal og/eller bruk av ukjente vikarer har det vært krevende, men for de aller fleste har det gått greit. Her har tett samarbeid med foreldre vært veldig viktig.

I satsningen *Tett På* skulle vi vært ferdige med første året til sommeren. Pga. ovennevnte utfordringer måtte vi foreta prioriteringer hvor barns trygge tilknytning ble viktigst. Vi vil derfor bli ferdige med dette i løpet av høsten -22.

Årets arbeid med ny Årsplan bærer også preg av dette annerledesåret. Vi har valgt å bruke tid på å finne tilbake til der vi stod før pandemien og konsolidere det vi ønsker skal bli med videre. Derfor har vi beholdt tidligere Visjon, Mål og verdigrunnlag som er utarbeidet tidligere.

Pedagogisk fokus i Lønnås barnehage 2022/2023

Barnehagens satsinger er i tråd med Rammeplanens og Bærum kommunes satsinger. I barnehageåret **2022/2023** vil Lønnås barnehage legge spesielt vekt på

- *Kommunikasjon og språk*
- *Livsmestring og Helse*
- *Tett På*

Når vi etter hvert får oppdatert digitalt utstyr og bedre plattform for kommunikasjon med foresatte vil vi satse mer på det digitale i Lønnås.

Satsingsområder 2022/2023

- **Kommunikasjon og språk**
  - Vi har fokus på språkmiljøet i barnehagen. Språket er et viktig fundament for alle. For å kunne delta i samhandling og samskapende aktiviteter med andre barn, trenger barn støtte til å uttale seg/uttrykke seg, enten verbalt eller med kroppsspråk uansett alder.
- **Livsmestring og helse**
  - Dette området er et fundament for barns opplevelse av livskvalitet. Her ligger læren om seg selv – om hvordan man bygger en god selvfølelse, og om hvordan man kan fungere godt sammen med andre i et fellesskap.
- **Tett på - kvalitet i Bærumsbarnehagene**

Fra høsten 2021 startet Lønnås barnehage opp med kvalitetsprogrammet *Tett på*. Dette er en toårig satsning som vi varte ut våren 2023, med en implementeringsfase de påfølgende år. *Tett på* retter fokus på den voksnes samspillsferdigheter og skaper med sin modell en arena for selvrefleksjon og kvalitetsutvikling.

- **VANN**

Lønnås er sertifisert med Grønt Flagg. For barnehageåret 22/23 er VANN valgt som tema for Bærumsbarnehagene.

- **Universitetsbarnehage**

Lønnås er en universitetsbarnehage. Det betyr at barnehagen er knyttet opp mot storbyuniversitetet Oslo Met. Vi samarbeider både om å bedre utdanningen og praksisen til barnehagelærerstudentene. Videre bidrar det faglige samarbeidet til en kompetanseutvikling i barnehagen. Alle ansatte er med i dette samarbeidet og bidrar til kvalitet i studentenes praksisperioder.

Barnehageåret 22/23 vil fire praksislærere i Lønnås barnehage ta imot barnehagelærerstudenter gjennom året. Praksislærere har 15 til 30 studiepoeng i pedagogisk veiledning som videreutdanning. Ordningen innebærer også at barnehagen og OsloMet samarbeider om FOU-prosjekter (forskning og utviklingsarbeid).

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barnehagens verdigrunnlag

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Det skal være godt for barna å oppleve barndommen i Lønnås barnehage.

Barns opplevelse av livskvalitet er nært knyttet til kvaliteten på relasjonene til andre barn og ansatte. De daglige gjøremål er derfor forankret i gode opplevelser gjennom lek og annen samhandling med venner. Vi tar vare på de gyldne øyeblikk og gir barn gode erfaringer som de gjør nytte av.

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige ferdigheter.

I Lønnås blir individuelle behov lyttet til. Samtidig har vi fokus på at alle barn skal ta hensyn til og kunne fremme hverandre i dagliglivet. Det skjer i alle aktiviteter gjennom dagen; i samlingsstund, under måltid, i lek ute og inne.

Det å lytte til hverandre og å være enig og uenig, er en viktig erfaring å ta med seg videre i livet. Hos oss blir barna utfordret i å kunne se flere perspektiver gjennom samtale og refleksjon.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

I Lønnås fremmer vi mangfoldet.

Ingen av oss er like. Det å se på ulikheter og fordelene ved det, viser barna at vi trenger mangfold rundt oss for å utvikle aksept og respekt for andre. Dette snakker vi med dem om hver dag.

Mangfold kan forstås på mange måter. Det handler ikke bare om språk og nasjonalitet, men også om individuelle ulikheter, ferdigheter og preferanser.

Ansatte i barnehagen er, sammen med foreldrene, de viktigste rollemodellene for barn. Vi er derfor bevisste disse verdiene og hvordan de kommer til syne.

Vi følger norske kulturelle tradisjoner og markerer samenes dag. Samtidig løfter vi frem tradisjoner og språk fra andre kulturer og land som er prepresentert i barnehagen. FN-dagen,

morsmålsdagen og foreldres medvirkning er viktig for oss i dette arbeidet.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Alle barn skal bli møtt på samme vis, uavhengig av hvem de er.

Personalet er bevisst på å møte barna med glede, interesse og anerkjennelse for å skape relasjoner preget av likeverd og respekt.

Alle barn skal få like muligheter i løpet av sin tid her på Lønnås. Organisering av grupper og aktiviteter til barn skjer uavhengig av kjønn og etnisitet.

Vi søker å unngå leker og utstyr som bidrar til stereotype forestillinger.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Bærekraft handler om å utvikle og ta vare på de grunnleggende behovene til mennesker, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Personalet har fokus på å gi barna muligheter til å utvikle gode holdninger og ta bevisste valg. I fellesskap tar vi vare på hverandre, dyr og natur, og samtidig leker og utstyr vi har. Dette er bærekraftige handlinger.

Deler av uteområdet er naturtomt, og vi er ofte på tur i nærmiljøet. Dette gir oss anledning til å følge endringene som skjer ute i naturen gjennom året – både med vekster og dyreliv.

Vi undrer oss sammen med barna, og undersøker hvorfor forandringene skjer. Dette blir det små og store prosjekter av.

I barnehagen kildesorterer vi søppel, og jobber med å bevisstgjøre barna om hvorfor det er viktig å kildesortere. Barna får innsikt i at de gode menneskelige handlingene har noe å si for det å ta vare på jordkloden.

Hver vår får barna erfaring med prosessen fra *dyr til mat* gjennom å ruge frem kyllinger og flaskelam som blir til mat, eksempelvis hønsefrikassé og fårrikål. Storbarnsavdelingene har i tillegg kjøkkenhage og dyrker ureiste grønnsaker selv.

Bærum - en klimaklok kommune

Lønnås har GRØNT FLAGG. Det vil si at vi har en miljøhandlingsplan gjennom året hvor det beskrives ulike miljøtiltak. I løpet av året har vi miljøuker hvor vi fremmer temaer som handler om å ta vare på miljøet.

Temaet for miljøtiltakene bestemmes sentralt i Bærum kommune. Barnehageåret 2022/23 er VANN valgt som felles tema for Bærumsbarnehagene. Avdelingene vil ha ulike tilnærminger til temaet.

Bærum- en trafikksikker kommune.

Lønnås barnehage er godkjent som en trafikksikker barnehage. Gjennom året arbeider vi med trafikksikkerhet.

Mål for barna:

- lære trafikkregler
- øve på å bruke sansene sine i trafikken og å selv være synlig i trafikken
- gode holdninger til bruk av refleks, bilbelte og sykkelhjelme

Mål for foreldre:

- å være gode rollemodeller for barna, både når det gjelder holdninger, men også arbeide direkte med trafikkopplæring
- alle lukker porten etter seg – alltid

Barnehagens SU samarbeider også med barnehagen om trafikksikkerhet, for å ivareta barns sikkerhet i trafikken til og fra barnehagen.

Mål for personalet:

- ha gode holdninger og være gode rollemodeller for barna
- ha innsikt i barnehagens rutiner og regler for sikkerhet

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkninger og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Barnehagen jobber ut ifra et gruppeperspektiv hvor alle barn skal føle at de er betydningsfulle, kjenner på mestringsfølelsen og har en egenverdi i fellesskapet. Gjennom gode rutiner og trygge rammer har vi lek, samlingsstunder, formingsaktiviteter, gym, matlaging og turer som bidrar til gode samtaler, gruppedynamikk og fellesskap.

Mestring og psykisk helse

Ansatte jobber for at hvert enkelt barn skal bli sett og hørt. Vi er bevisst på å snakke om det indre i selve barnet. Ut fra dette opplever barna en mestringsfølelse som igjen bidrar til en godfølelse. Når barnet får denne godfølelsen vil det igjen oppstå en indre motivasjon som gjør at barnet våger og tør enda en gang, og blir mer rustet til å møte verden.

I det pedagogiske arbeidet er det viktig at barna opplever gode rollemodeller. Vi er bevisste hvilke verdier og holdninger vi ønsker de skal ta med seg videre i livet. De skal få erfaringer om hvordan vi tar vare på hverandre, hvordan vi snakker om andre, og hvordan vi er sammen i et inkluderende fellesskap.

Barnehagen har en handlingsplan for å sikre et godt psykososialt miljø, med vektlegging på forebygging av mobbing. Denne finnes på barnehagens hjemmeside.

Måltid, kosthold og fysisk aktivitet

Trivsel og hygge rundt måltid er et mål hos oss. Gode samtaler og samhandlinger rundt bordet er vel så viktig som å spise seg mett. Her er de ansatte viktige rollemodeller.

I Lønnås serverer vi fire brødmåltider til lunsj i uken. Maten er satt sammen av en ernæringsplan med fokus på riktig kosthold. Frokost og ettermiddagsmat er medbrakt. Hver storbarnsavdeling har en fast matlagingsdag, hvor barna er inkludert i matlagingsprosess en gang i uken.

Gjennom ukentlige turer, bruk av fellesrom og på barnehagens uteområde tilrettelegger vi for variert og allsidig fysisk aktivitet gjennom ulike grunnleggende bevegelser, som for eksempel hoppe, løpe, klatre, skli og krabbe.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

I Lønnås barnehage arbeider vi kontinuerlig med omsorg i form av at vi er tilgjengelige og til stede for barna gjennom dagen. Vi sitter på gulvet og vi er der barna er. Vi toner oss inn på hvert enkelt barn, og tilbyr en trygg base hvor barna møter forutsigbare voksenpersoner i alle situasjoner. Det er viktig for oss at personalet fungerer som en trygg havn hvor barna kan få trøst, hvile og hjelp til å regulere følelser når de har behov for det. Øyekontakt, nærhet, interesse og nysgjerrighet til barnet og hva barnet gjør, er stikkord som vi aktivt bruker i arbeidet vårt. Personalet ser etter de små tegnene som viser hva barna fatter interesse for, eller prøver å kommunisere ut til omverdenen. Alle i personalgruppen har ansvar for at det etableres gode relasjoner til barna, slik at barna føler seg trygge på at vi bryr oss om dem og er tilgjengelige i alle situasjoner.

Lek

Leken har en egenverdi i seg selv – den er indremotivert og lystbetont. Leken er et fenomen hvor barna erfarer, lærer og utvikler sosial og språklig samhandling. Personalet legger til rette for allsidig lek. Vi er igangsettere, deltagende og observerende i leken for å sikre at hvert enkelt barn er i godt samspill.

Barnegruppene blir delt inn i mindre grupper slik at etablert lek blir skjermet, og utviklet videre.

Vi legger til rette for at lek skal få god tid, og at leken kan utvikle ulike former. Personalet er emosjonelt og mentalt tilgjengelig og bidrar til et inkluderende lekemiljø. Leken gir barna erfaringer og livskunnskap i en trygg arena. Barna får erfaringer med å være en av mange.

Danning

Lønnås barnehage skal være et trygt og godt sted for barna, og bidra til en god barndom og senere god ungdomstid. I arbeidet vårt er vi opptatt av barna der de er her og nå, og støtter opp om utviklingen til hvert enkelt barn, slik at de er godt rustet videre i deres utdanningsløp. Vi ønsker at barna gjennom erfaringer skal tilegne seg gode verdier og holdninger i samspill med andre. I samspillet med andre synliggjøres ulike behov og meninger. Vi tar opp temaer knyttet til hvordan man er mot hverandre i samlingsstunder, og i andre situasjoner.

Felleskap, barn i gruppen og inkludering er viktige områder vi jobber med. Når vi også fremmer ulikhetene i fellesskapet, verdsettes også mangfoldet. Det å være nære voksne og følge med på hva som skjer i samspillet mellom barna er noe vi legger mye vekt på, og det er også da de gode samtalene med barna kommer frem.

Læring

Læring foregår i det daglige samspillet mellom medmennesker - små som store. Vi arbeider ut ifra synet om at trygge barn har overskudd til å lære å ta med seg ulike erfaringer videre. Å skape trygghet er dermed vår førsteprioritet i arbeidet med alle barna her hos oss. Med gode rollemodeller i personalet og de større barna, vil de yngste barna se, oppfatte, imitere og gjenta bevegelser, lyder, teknikker, ord og begreper helt til det er innarbeidet hos det enkelte barn. Våre aktiviteter blir derfor hele tiden tilrettelagt og justert etter barnegruppene, alder og modenhet. På denne måten vil alle barna ha noe å strekke seg etter, og vil erfare og lære noe nytt hver dag.

Leken er den viktigste læringsarenaen i barnehagen, i kombinasjon med formelle og uformelle hverdagssituasjoner, for eksempel samlingsstund og påkledningssituasjoner. Det er mye læring i å være en del av en større gruppe, og gjennom sosial samhandling lærer barna om seg selv og andre. Lønnås barnehage har gjennom mange år jobbet prosjektbasert. Det vil si at avdelingene utvikler ulike prosjekter i løpet av året, som er initiert av barnas nysgjerrighet og utforskertrang. Prosjektene startes og utvikles i samarbeid med barna, og kan vare over kortere eller lengre tid, avhengig av barnas interesse for emnet. Vi jobber også tett på realfagene, matematikk og naturfag.

Vennskap og fellesskap

Gjennom lek, samspill og det å være i en gruppe skapes grunnlaget for vennskap mellom barna. For oss er det viktig å fremme vennskap, men vi er ikke opptatt av å bruke ordet bestevenner. Men barna skal selvfølgelig kjenne en nærere tilknytning til noen enn andre. Barna skaper relasjoner til hverandre gjennom samhandling i lek og gjennom dagen. Gjennom vårt arbeid med sosial kompetanse og det å ha fokus på det psykososiale miljøet skal barna få erfaringer med det å gjøre gode handlinger mot hverandre, inkludere hverandre, vise empati og dette er med på å legge grunnlag for vennsapsrelasjoner.

Kommunikasjon og språk

Å jobbe med språk på avdelingene for *de yngste barna* innebærer at vi samtaler om alt vi holder på med. Vi ordsetter gjenstander og det vi gjør.

Vi leser, ser i og snakker om bøker. Vi synger, og bruker rim og regler. Vi har små samlingsstunder hvor vi forteller korte eventyr, og bruker konkreter som dramatiserer handlingen samtidig. Språk og språkarbeidet gjennomsyrrer hverdagen.

Språk og språkarbeidet fremstår tydelig gjennom hele dagen også på *storbarnsavdelingene*. Vi legger til rette for gode samtaler der vi snakker om det vi ser og gjør, i hverdagssituasjoner, i aktiviteter og på turene våre. Vi deler inn barna i grupper, og vi har sang og lesestunder hvor vi introduserer nye ord, rim og regler. Barna får tid til å snakke ferdig uten å bli avbrutt, og blir oppfordret til å fortelle om noe som har hendt eller lage historier selv. Motorisk lek og utfordringer er også med å utvikle språket. Større barn samles ofte til fysiske aktiviteter. Disse aktivitetene krever visse motoriske ferdigheter som det må stimuleres til og legges til rette for. Når barn leker sammen, er det språket som forklarer aktiviteten og binder barna sammen i aktiviteten. Dersom et barn aldri meddeler seg til de andre barna under lek, kan det få konsekvenser for den videre utviklingen av vennskap og fellesskapsopplevelse. Det kan igjen få konsekvenser for hvordan barnet opplever seg selv som en del av et fellesskap med andre. Vi legger til rette for språklæring gjennom alle våre aktiviteter og hverdagsrutiner

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

De *ynge barnas* muligheter til å medvirke i sin egen hverdag er med blikk, peking, lyder, gråt, latter, kroppsspråk, verbalspråk m.m. For å legge til rette for de yngste barnas medvirkning kreves det ansatte som er logget på og er aktivt delaktige i samspillet med barna. Barna gir uttrykk for ønsker og behov på sin unike måte, og vi som er med barna responderer, bekrefter og anerkjenner. Medvirkning handler ikke om at barna skal bestemme. Derimot handler det om at barna blir sett på som likeverdige medmennesker som skal sette spor etter seg i barnehagehverdagen, og at vi som voksne respekterer barnets perspektiv og opplevelser. Et eksempel på dette kan være et barn uten verbalspråk, som med kroppen snur seg vekk fra grøtskjeen. Barnets uttrykk må forstås som at barnet er mett, og vi handler deretter. Medvirkning for de yngste innebærer også at personalet følger barnas nysgjerrighet, vi viser interesse for det som gir mening for barnet/barna, og planlegger dagene med dette i minne.

Medvirkning for *de eldste* i Lønnås barnehage innebærer også at personalet følger barnas nysgjerrighet og viser interesse for det som gir mening for barnet/barna. Barnas interesser og undring er utgangspunkt for videre arbeid på avdelingene. De har stor valgfrihet i leken og hvem de vil leke med. En metode for å fange opp alle barnas stemmer er å bruke et stort tankekart, hvor vi lytter og noterer ned hvert barns forslag, mening eller behov. Det kan for eksempel handle om hvilke tema barna ønsker i lekegruppene, eller hva vi skal gjøre i skogen på turene våre. Når vi avslutter et prosjekt, har vi samtaler med barna hvor de beskriver sine opplevelser og erfaringer rundt det avdelingen har jobbet med.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (jf. barnehageloven § 1).

For at barna skal få et best mulig tilbud i barnehagen er det helt nødvendig at barnehagen og foreldrene har et nært og åpent samarbeid. Et godt samarbeid er basert på gjensidig tillit og respekt mellom foreldrene og personalet.

Barnehagens inviterer til ulike samarbeidsformer:

- Den daglige praten når dere følger og henter barna
- Informasjon til dere om barnehagens innhold gjennom uke- eller månedsplaner, årsplan og andre skriv. Det finnes også en del informasjon på tavlene utenfor avdelingene.
- Vi har foreldremøter for nye foreldre om våren, et felles foreldremøte for alle om høsten og egne foreldremøter for barna som skal begynne på skolen (vettene). Vi ønsker også å holde foreldremøte med faginnlegg med temaer knyttet til satsningsområdene med etterfølgende refleksjonsgrupper. Dette er noe vi med hell har hatt før, og noe vi ønsker å fortsette med.
- Vi tilbyr primært to samtaler i året med pedagogisk leder på avdelingen, men flere ved behov. Vi tilbyr også oppstartsamtale med foreldre når barna starter i barnehagen.
- Foreldre og personalet samarbeider også via barnehagens samarbeidsutvalg, SU.

Overganger

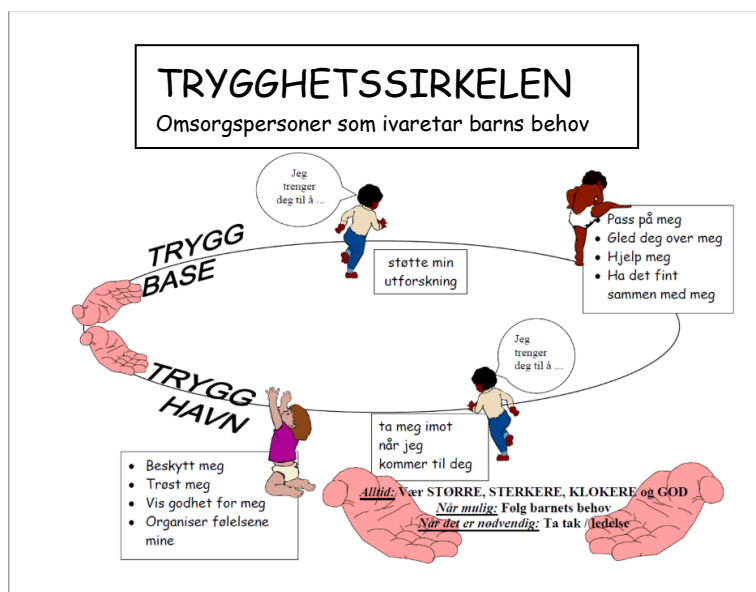
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Oppstart for de aller yngste i barnehagen er basert på forskningsbasert kunnskap om små barns behov for *trygg tilknytning*.

Foreldre er aktivt med i fasen med å bli kjent i barnehagen, og har hovedansvar for å være tett på eget barn i måltid, ved legging og andre aktiviteter som barna skal ha førstegangserfaring med i barnehagen.

Trygghets sirkelen nedenfor beskriver hvordan vi skal være nære og tilgjengelige voksne i møtet med barna. Vi voksne skal være en trygg base, som barna skal kunne ta utgangspunkt i, når de går ut i verden og utforsker. De første dagene er foreldre den trygge basen. Når de er ute og utforsker skal de være den som støtter om, passer på, veileder og som viser glede over å være sammen med barnet. Etter hvert vil den ansatte i barnehagen bli en trygg tilknytningsperson for barnet. Når barna møter motstand, møter en hindring eller en ubehagelig opplevelse så skal vi være den trygge havnen de skal kunne komme tilbake til for nærhet og trøst.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Vår barnehage er organisert i fire småbarnsavdelinger (1-3 år), og fire storebarnsavdelinger (3-6 år). Etter hovedopptaket på våren blir det bestemt hvilken avdeling de skal flytte opp til etter sommeren. I perioden mai-juni jobber vi med overgangen til stor avdeling. De barna som skal på stor avdeling blir kjent med barn, voksne og avdelingen de skal starte på. De går opp på besøk, spiser måltider sammen, går på turer, blir med i samlingsstund, og leker med de barna de skal starte på avdeling sammen med.

For barn som skal begynne i en annen barnehage, har vi overførings skjema som vi sender den nye barnehagen. Skjemaet er fylt ut sammen med foreldre.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Lønnås barnehage følger de kommunale retningslinjene for overgang fra barnehage til skole.

- Barna som går det siste året i barnehagen før skolestart, blir samlet i en gruppe som vi kaller «Vettegruppe». Vettegruppen samles en dag i uken. Her har de egne aktiviteter gjennom året, som felles turer og egne prosjekter samt skoleforberedelse om våren. Gruppen blir ofte delt avhengig av hvilken skole de skal gå på. Dette kan skje gjennom hele året, eller i løpet av våren. Det kommer helt an på hvor stor gruppen er.
- Barnehagen inviterer de aktuelle foreldrene til et informasjonsmøte om høsten. På dette møtet går vi gjennom årshjulet for Vettene, i tillegg til at vi informerer om overgangen mellom barnehage og skole. Skolen er også interessert i foreldrenes tanker rundt overgangen, slik at spørsmål rundt skolestart kan diskuteres og relevant informasjon kan føres videre til skolen.
- Barnehagen samarbeider, hele det siste året før skolestart, med skolene som barna skal begynne på. Vi har samarbeidsmøter på skolen, og barna blir invitert til besøk på skolene. Informasjon om enkeltbarn til skolen må godkjennes av foreldrene.
- Ifølge de kommunale retningslinjene for overgangsrutiner mellom barnehage og skole, skal barnehagen arbeide med spesielle «grenseobjekter» det siste året før skolestart. Det kan være en sang, en bok, et eventyr og en lek. Disse objektene vil barna kjenne igjen når de begynner på skolen.
- Den siste foreldresamtalen i barnehagen er en overføringssamtale som har fokus på overgangen fra barnehage til skole. Hensikten med samtalen er å sikre best mulig overgang for barnet. Kommunens retningslinjer bygger på at foreldre/foresatte skal samtykke til overføring av personopplysninger. Det kan overføres nødvendig informasjon som skal hjelpe skolene med å legge til rette for en god skolestart for hvert enkelt barn, og tilpasse opplæringen på best mulig måte.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging

Planlegging gir grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen er utgangspunkt for refleksjon og utvikling av barnehagens pedagogiske praksis. Planleggingen er med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling, og den baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre

Personalet bruker årets planleggingsdager til å planlegge arbeide gjennom året. Vi bruker også 5-6 kveldsmøter i løpet av et år hvor planlegging står på agendaen. På planleggingsdagene og kveldsmøtene står faget i sentrum, hvor vi legger opp til faglig refleksjon og tilegnelse av kunnskap.

I tillegg til dette har hver avdeling ett avdelingsmøte hver 14 dag i ca. 1,5 time. Her foregår det praktisk planlegging samt også faglig refleksjon

Vi har ledermøter med de pedagogiske lederne og vi har fagmøter med fagarbeidere/assistenter. Planlegging og faglig refleksjon er saker på agendaen her. Med foresatte har vi foreldresamtaler to ganger i året, og foreldremøte 2 ganger pr. år. Med de eldste barna har vi samtaler på våren.

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) er medvirkende i planlegging av ulike aktiviteter gjennom året. Samarbeidsutvalget (SU) deltar i årsplanlegging og godkjenner Årsplanen.

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Gjennom barnehagens planleggingsdager, samt gjennom møtestrukturen vår vurderer vi arbeidet underveis. Personalet reflekterer sammen hvor utfordringer løses i fellesskap. SU er også med på å gjøre vurderinger gjennom året, samt at foreldre og pedagogisk leder vurderer sammen gjennom foreldresamtalene. Gjennom året har vi formelle og uformelle samtaler med barna, slik at de også blir hørt. Vår arbeidsform med at barna medvirker i prosjektarbeid og utvelgelse av dette, gir oss også muligheten til å lytte til barnas vurderinger om de ulike prosjektene.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.

Barnehagen dokumenterer det vi gjør via oppslag på avdelingen, gjennom mail og samtaler med foreldre. Barnehagens ledelse dokumenterer også arbeidsprosesser og resultat

gjennom året. En del av arbeidet som gjøres i løpet av året legges ut på barnehagens nettsider.

I foreldresamtalene er barnets utvikling og trivsel i barnehagen tema. Dersom barnet har behov for støtte fra andre instanser kan dokumentasjon brukes med foresattes samtykke. Det blir ikke lagt ut bilder eller annen informasjon på nettet eller i åpne fora. Alle foreldre må også skrive under på at det ikke legges ut bilder eller informasjon av andres barn på nett, Facebook eller andre sosiale media.

Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

Personalet bruker ulike arbeidsmetoder for å sikre at alle barn får dekket sine behov. For barna vil nærhet, tilstedeværelse og trygghet være viktige faktorer. Det betyr mentalt og emosjonelt tilgjengelige og oppmerksomme voksne som ser og tolker barnas behov.

Vi bruker tema og prosjektarbeid som metode. Dette er en arbeidsform hvor vi tar barns barnas initiativ inn i planleggingen og utviklingen av prosjekter. Barna får medvirke kreativt. De vil både kunne undre seg og utforske i samskapende aktiviteter med andre barn. Ansatte lytter og støtter barna i deres bidrag til å tilføre nytt og utvikle prosjektene.

Personalet legger til rette for god og langvarig lek. De er engasjerte og inspirerte og de støtter og veileder. De anvender uformelle og formelle observasjonsverktøy som metode i det pedagogiske arbeidet. Ansattes kompetanseutvikling skjer kontinuerlig, både internt og eksternt.

Personalet arbeider

- etter Trygghetssirkelens prinsipper om barns behov for emosjonell støtte og utforsking
- etter metoden «Tett På» fra høsten 2021
- systematiske med sosial kompetanse

Progresjon

Barnehagen har en egen progresjonsplan, som viser hvordan vi legger til rette for læring og opplevelser i forhold til barnas alder. Storbarnsavdelingene bygger på det småbarnsavdelingene har gjort. Progresjonsplanen ligger på nettsiden til barnehagen.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter.

Hele personalet jobber bevisst med Rammeplanens syv fagområder.. Alle fagområdene går inn i hverandre i alle daglige gjøremål, aktiviteter og prosjekter vi har i barnehagen. For eksempel så vil et prosjekt innenfor realfag også inneholde fagområdet kommunikasjon, språk og tekst da det er mye begrepslæring innenfor dette. Et annet eksempel er bruk av eventyr for eksempel «De tre bukkene bruse». Når man arbeider med barna med dette eventyret er vi inntre flere fagområder. Vi leser og forteller eventyret (kommunikasjon, språk, tekst), vi dramatiserer eller lager figurene til eventyret (kunst, kultur og kreativitet), vi teller antall bukker (antall, rom og form), vi går på tur til en bro, og relaterer eventyret til den (nærmiljø og samfunn). På den måten ser vi at i det meste vi holder på med inngår i de fleste fagområdene i samme temaarbeid eller prosjekt. Fagområdene jobbes det også etter gjennom de uformelle rutinesituasjonene, som måltid og garderobe. Barnehagens pedagogiske innhold og arbeidet sett mot rammeplanens fagområder danner en rød tråd gjennom barnehageåret.

Rammeplanens fagområder er

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen

Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige rollemodeller. (Rammeplan 2017).

God faglig kunnskap og høy kompetanse hos personalet er avgjørende for kvaliteten på tilbudet i barnehagen.

I Lønnås barnehage har alle pedagogiske ledere barnehagelærerutdanning i bunn. Flere har videreutdanning; så som *pedagogisk veiledning, barns språkutvikling og språklæring, flerspråklighet og andrespråks pedagogikk, seksuell helse og seksualitetsundervisning.*

To fagarbeidere er godkjente instruktører og veileder lærlinger i barn- og ungdomsarbeiderfaget. En av disse har også videreutdanning i faget *barn i krise.*

I tillegg tar vi imot elever som går på videregående skole før lærlingeløpet.

Vi legger vekt på faglig utvikling, samt veiledning og opplæring, og har en egen plan hvert år som beskriver kompetanseutvikling og opplæring av personalet.

Planen inneholder i forenklet form:

- Alle nyansatte får både praktisk opplæring og faglig innsikt i barnehagens innhold.
- Pedagogiske ledere har ansvaret for opplæring og veiledning av assistenter og fagarbeidere på egen avdeling.
- Vi har egne faggrupper for alle fagarbeidere og assistenter. Her utvikles kompetanse innenfor årets satsinger. Disse gruppene har møter 4-6 ganger i året.
- Fagtema på planleggingsdager og kveldsmøter for personalet vil være innenfor satsningsområdene våre.
- Mange ansatte tar individuell videreutdanning. I år er det ytterligere en pedagogisk leder som fullfører *Pedagogisk Veiledning* og en assistent som går andreåret på deltidsutdanningen *Barnehagelærerutdanning.*
- Metodisk opplæring av hele personalet i arbeidsmetoden «Tett på». To av pedagogene er sertifiserte observatører gjennom prosjektet «Tett på», og ytterligere en vil sertifiseres løpet av året.
- Fire praksislærere vil ta imot barnehagelærerstudenter dette året. Dette beriker barnehagen faglig.
- Lønnås er en Universitetsbarnehage. Vi samarbeider med Oslo MET om å skape god praksis og teoretisk utdanning for barnehagelærerstudentene. Spennende FOU-arbeid (Forskning- og utviklingsarbeid) er en del av dette samarbeidet.

ÅRSHJUL - HØST 2022 LØNNÅS BARNEHAGE

	AUGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DESEMBER
BARN	Fokusområder: Tilvenning/Tilknytning, etablere grupper Livsmestring & Helse, Kommunikasjon & Språk, Grønt Flagg: VANN				
		30. Fellessamling, BJØRK	21. Fellessamling, LØNN 24. FN-dagen	28. Adventssamling, Hassel 28. Julegrantenning	5., 12 og 19. adventssamlinger 13. LUCIA 16. Nissefest
	Se egen plan				
Vettene					
PERSONAL	Fokusområder: Tett På, siste del av 1. år; Støtte til Læring og utvikling, Syn på barns læring				
	18. og 19.: Planleggingsdager Tett På		28. Planleggingsdag Tett På		
FORELDRE	Fokusområde: Trygghet og tillit, Samarbeid, Gjensidighet				
	Infomøte nye foreldre SU-møte	FORELDREMØTER	FORELDREMØTER	Samtaler 28. Julegrantenning	
Universitetsbarnehage		Nettverkssamling for praksislærere <u>Uke 37:</u> To studenter på Lønn	<u>Uke 41 – 44:</u> Studenter på Lønn, Lerk og Selje <u>uke 42-44:</u> To studenter på Furu	<u>Uke 46 – 49:</u> To studenter på Selje	
Annet					

ÅRSHJUL - VÅR 2023 - LØNNÅS BARNEHAGE

	JANUAR	FEBRUAR	MARS	APRIL	MAI	JUNI
BARN	Fokusområder: Samskapende prosjekter, Livsmestring & Helse, Kommunikasjon & Språk, Grønt Flagg: VANN					
	Fellessamling: SELJE	6. Samenes dag 21. Morsmålsdagen Fellessamling, FURU og GRAN	Uke 13: PÅSKESAMLING	Fellessamling: LERK og EIK	16. 17-mai-samling	2. aktivitetsdag 14. Sommerfest
	Vettene Se egen plan					
PERSONAL	Fokusområder: Tett På, oppstart 2. år – Barns psykiske helse og sårbarhet					
	2.jan: Planleggingsdag				12. mai: Planleggingsdag	
FORELDRE	Fokusområde: Trygghet og tillit, Samarbeid, Gjensidighet					
			Foreldremøte FAGMØTE?		Samtaler	12. Sommerfest
Universitetsbarnehage	Nettverkssamling for	praksislærere	Uke 10-13: To studenter på Selje Uke 9-13: En deltidsstudent på Lønn		Nettverkssamling for praksislærere	
Annet						